

& ciuibus reliquisque omnibus enicendum est, ut semper quod accommodatum est tribuamus, quaque vniciueque insunt quantum ad coniunctionem, & virtutem, & vsum attinet, comparatione facta diiudicemus. atque eorum quidem quae eiusdem sunt generis, facilius iudicium est: difficilius eorum quae differunt, non ob id tamen desistendum: sed ita ut fieri potest, facienda distinctio est.

CAPVT III.

ORitur autem dubitatio, vtrum cum iis qui non permanent, dissoluendae sint amicitiae, necne, an cum iis qui ob utilitatem, aut iucunditatem sunt amici, cum non amplius ea habent dissolutionem, fieri absurdum non est: illocum enim erant amici: quibus deficientibus, consentaneum est, ut etiam ipsi non amplius ament. Criminaretur autem quisquam, si ille qui ob utilitatem, aut voluptatem amat, se ob mores amare simulauerit. Sicut enim in principio diximus, plurimae dissensiones inter amicos oriuntur, cum non similiter & putant, & sunt amici. Cum igitur frustratus fuerit aliquis, atque ob mores se diligere existimari, cum nihil eiusmodi ille agat: seipsum is culpet, cum autem illius simulatione deceptus fuerit: eum qui deceperit, accusare iustum est: atque eo magis quam eos qui monetas adulterant, quo circa rem preciosiorem maleficium huius est. At si admiserit ut bonum, prauum vero ille euaserit, & videatur: nunquid amplius amandus est? An fieri non potest? si quidem non quodlibet est amabile, sed bonum: neque amandum prauum est. prauum enim esse amicum, aut similem prauo fieri nullo modo oportet: simili autem simili esse amicum, dictum iam est. Nunquid vero statim facienda dissolutio est? an non cum omnibus, sed cum iis qui ob prauitatem incurabiles sunt: nam qui correctionem admittunt, iis eo magis in moribus, quam in facultatibus ferendum auxilium est, quo & praestantiores, & amicitiae sunt accommodatiores. Videtur autem ille qui dissoluit amicitiam, nihil absurdi facere: quippe cum non huic neque tali fuerit amicus: quo circa cum eum immutatum reseruare nequeat, abscedit. At vero si alter perferat, alter vero probior euaserit, ita ut longè praestet virtute, nunquid utendum amico est? An fieri non potest? in magna autem distantia id maxime perspicuum fit, ut in amicitia à pueritia constituta. si enim alter permaneat animo puer, alter vir quam optimus euadat: quo pacto esse poterant amici, cum neque ipsidem oblectentur, neque gaudeant, & doleant?

Α λέγεις, ὅτι πολίταις καὶ πῶς λοιποῖς ἀπασι
ἀεὶ πειροτέον τὸ οὐκ εἶον ὑπομένειν, καὶ συ-
κρίνειν τὰ ἐκείνοις ὑποφροντα κατ' οὐκ εὐ-
τητα καὶ ἀρετῶν, ἢ χεῖρον. ἢ μὲν ἐν ὁμοχρησί-
ῳ ἢ χεῖρος ἢ δὲ διαφερόντων, ἐργασί-
εσσα. οὐ μὲν διὰ γε τὸ τοσοῦτον, ἀλλ'
ὡς αἰ ἐνδέχεται, οὕτω διορίζεον.

Κερδύμων γ.

EXei δὲ ἀπορίαν καὶ πῶς τὴν διαλύ-
σαι τὰς φιλίας, ἢ μὴ, πρὸς τὸ μὴ δια-
λύοντας ἢ πρὸς μὲν τὸ διὰ τὸ χεῖριστοι ἢ
τὸ ἴσῳ φίλοις ὄντας, ὅταν μᾶλλον ταῦτ' ἔχω-
σι, οὐδὲν ἄπορον διαλύσασθαι; ἐκείνων γὰρ ἡ-
σαν φίλοι· ὡς ἀπολιπόντων, ὑπολιπόντων τὴν
φιλεῖν ἐργασίεσθε δὲ αὐτῆς, εἰ διὰ τὸ χεῖ-
ρισμον, ἢ διὰ τὸ ἴσῳ ἀγαθῶν, πρὸς ποιεῖ το
C διὰ τὸ ἴσῳ ἔπερ γὰρ ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, πλεί-
στη διαφορά γίνονται τοῖς φίλοις, ὅταν μὴ
ὁμοίως οἴωνται καὶ ὡς φίλοι. ὅταν μὲν οὐ
διαλυθῶν τις καὶ ὑπολάβῃ φιλεῖσθαι διὰ
τὸ ἴσῳ, μᾶλλον τοιοῦτον ἐκείνου ἀπαθῆντος,
ἑαυτὸν ἀπῶτ' αὐτῶν δὲ ὑπὸ τῆς ἐκείνου
πρὸς ποιήσεως ἀπαθῆθῃ, δίκαιον ἐργασίε
τῷ ἀπαθῆναι, καὶ μᾶλλον ἢ τοῖς τὸ ὁμοίως
καὶ βελούσιον, ὅσα πῶς τιμωτέρον ἢ κα-
D κουρησάμεν δὲ ἀποφροντα ὡς ἀγαθῶν, γρη-
ται δὲ μοχθηρῶς ἢ καὶ δυνή, ἀρ' ἔπι φιλιότη-
ῳ; ἢ οὐ δυνατὸν, εἴπερ μὴ πῶς φιλιον, ἀλλὰ
τῶν ἀγῶν; [οὐτε δὲ φιλιότεον ποιηθῆν] οὐτε
δὲ φιλοπόνηρον γὰρ οὐ χεῖρ', οὐδ' ὁμοίω-
δῶν παύλα εἴρη δὲ ὅτι τὸ ὁμοίον τῷ ὁμοίω
φίλον, ἀρ' ἐν διῶς διαλυτέον; ἢ ἐπ' αὐτῶν, ἀλ-
λὰ τοῖς ἀνιῶ τοῖς διὰ τῶν μοχθηρίων; ἢ πα-
E γόρωσιν δὲ ἔχουσι μᾶλλον βουδωτέον εἰς τὸ
ἴσῳ, ἢ τῶν οὐσῶν, ὅσα βέλπον καὶ τῆς φι-
λίας οὐκ εὐτέρον. δόξει δ' αὐτὸ διαλυτέρον,
οὐδὲν ἄπορον ποιῆν οὐ γὰρ οὕτω ἢ τοιοῦτο
φίλος ὡς ἀλλοιωθῆναι γαυτὸ ἀδυνατῆν αἰα-
σῶσθαι, ἀφίεται. εἰ δὲ ὁ μὲν διαλύσει δὲ
D περικίστερος γήροστον, καὶ πολὺ διαλλάξει
τῆ ἀρετῆ ἀγα χεῖριστον φίλον, ἢ ἐπ' ἐνδέχεται
ἐν μεγάλῃ δὲ διαστάσει μᾶλλον δὴλον γίνε-
F ται, ὅς ἐν τῷ ἐν παθῶς φιλίας, εἰ γὰρ μὲν,
διαλύσει τὸ ἀναίσιον πῶς· ὁ δὲ ἀνὴρ εἴη οἷος
κράτιστος, πῶς αὐτῶν φίλος μὴτ' ἀρετικὸς
τοῖς αὐτοῖς, μῆτε χεῖροντας καὶ λυποῦμενοι,
εὐ δ'